

Krotoszyn 600 lat

Pierwsza wzmianka o należącej do rodu Łodziów wsi Crothoszino pochodzi z 1405r. Pierwsza próba lokacji miała miejsce pomiędzy rokiem 1411 a 1414, ale nie powiodła się. Na prośbę Wierzbicy król Władysław Jagiełło odnowił dokument lokacyjny i 25 lipca 1415 r. krotoszyński rycerz ponownie założył miasto, tym razem już na stałe.

„Wehikuł Czasu” w parku

W sobotę 13 czerwca w krotoszyńskim parku odbędzie się impreza rekonstrukcyjna zatytułowana „Wehikuł Czasu – Krotoszyn AD 1415”. Organizatorem przedsięwzięcia jest Muzeum Regionalne w Krotoszynie wraz z Pocztem Wierzbiety z Krotoszyna oraz miejscowym Urzędem Miejskim.

Będzie to pierwsza z cyklu imprez rekonstrukcyjnych organizowanych corocznie pod wspólnym tytułem „Wehikuł Czasu”. Każdego roku organizatorzy pragną zapraszać rekonstruktorów zajmujących się inną epoką historyczną. Z okazji jubileuszu 600-lecia lokacji miejskiej Krotoszyna zaproszono tym razem kilkudziesięciu rekonstruktorów przelotem

XIV i XV stulecia z różnych zakątków naszego kraju.

Od godziny 10.00 aż do godziny 20.00 w Parku Wojska Polskiego będzie można podziwiać rekonstrukcje strojów, uzbrojenia oraz wyposażenia obozowego z okresu początków naszego miasta. Ponadto rozstawione zostaną kramy, w których rekonstruktorzy prezentować będą swój kunszt rzemieślniczy. Pojawią się między innymi stolarze, szewc, płatnerz, garncarz, iluminator, skryba, krawiec, mincerz, farbciarz, a nawet kat. Przy niektórych ze stoisk prowadzone będą warsztaty (np. garncarskie, kaligraficzne, lucznicze, szermiercze), gdzie zarówno dzieci, jak i dorośli będą mogli spróbować swoich

zdolności w dawnym rzemiośle. Dla najmłodszych przygotowana zostanie specjalna strefa, w której pojawi się możliwość uczestnictwa w bitwie na miecze, walki ze smokiem oraz udziału w wielu innych atrakcjach.

Podczas imprezy odbędą się również widowiskowe zmagania samych rekonstruktorów. O godzinie 14.00 wezmą oni udział w turnieju luczniczym, o 16.00 w szranki staną lekkozbrojni, a o godzinie 18.00 odbędzie się najbardziej efektowny turniej rycerski, w którym naprzeciw siebie staną najciężej opancerzeni wojownicy.

Impreza odbędzie się w okolicy Szkoły Podstawowej nr 4 – serdecznie zapraszamy.

Miasto zostało założone w 1415 roku przez Wierzbietę z rodu Łodziów Krotoskich na mocy przywileju króla Władysława Jagiełły. Nazwa miejscowości ma charakter dzierżawczy i oznacza własność Krotoszy (imię wywodzące się od staropolskiego „krotki” – pogodny, łagodny, miły).

W okresie I Rzeczypospolitej miasto było własnością polskich rodów szlacheckich i magnackich. W XV i XVI wieku, w czasach Krotoskich i kolejnych właścicieli, Krotoszyn był małym, ubogim i niewiele znaczącym miasteczkiem. Dopiero w końcu XVI w. Krotoszyn stał się znaczącym w tej części Wielkopolski ośrodkiem handlu i rzemiosła, zwłaszcza piwowarstwa i tkactwa.

Przypuszczalnie już od końca XV wieku osiedlali się w Krotoszynie Żydzi, którzy w następnych wiekach stanowili blisko jedną trzecią wszystkich mieszkańców miasta. W początkach XVIII wieku miasto podupadło w wyniku wojen i towarzyszących im epidemii. Szczególnie dotkliwy dla Krotoszyna był drugi najazd Szwedów (1704-1717) oraz epidemia dżumy (1708-1710), kiedy kompletnie zrujnowane miasto liczyło kilkuset mieszkańców.

Krotoszyn podniósł się z upadku w ostatnich latach Polski przedrozbiorowej, gdy w 1725 roku właścicielem dóbr krotoszyńskich i miasta został wojewoda kijowski Józef Piława Potocki. Szczególne znaczenie miało zniesienie przestarzałej pańszczyzny na rzecz czynszu oraz wprowadzenie

Dzieje Krotoszyna

uług dla osiedlających się rzemieślników. Liczba mieszkańców wzrosła do blisko 4000. W czasach Potockiego w Krotoszynie znajdowało się łącznie ponad 360 domów, w tym tylko 1 murowany. Miasto miało brukowane ulice, zorganizowaną straż ogniową, zegar miejski, wodociągi i zachowane trzy bramy miejskie, za którymi rozciągały się przedmieścia: Koźmińskie, Kaliskie i Zdunowskie.

Po drugim rozbiórce Polski w 1793 roku miasto przeszło w ręce pruskie. Utworzony został wówczas powiat krotoszyński. W roku 1807 włączono Krotoszyn do Księstwa Warszawskiego. Po Kongresie Wiedeńskim w 1815 roku miasto wróciło do Prus, włączone do Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Niemcy utworzyli w Krotoszynie ośrodek administracyjny i sądowy, powstało wiele urzędów i instytucji powiatowych. W tym czasie nasilił się napływ ludności niemieckiej do Krotoszyna, zwłaszcza rodzin urzędniczych. Stale rozrastająca się gmina ewangelicka już w 1790 roku wybudowała własny zbor – dziś kościół pw. św. Andrzeja Boboli – oraz założyła przy nim szkołę.

W 1819 roku rząd pruski w zamian za monopol pocztowy w Nadrenii i Westfalii przekazał księciu Karolowi von Thurn und Taxis dobra krotoszyńskie. Odtąd miasto wraz z okolicznymi dobrami tworzyło tzw. Księstwo Krotoszyńskie.

stwo i szewstwo. Zasadnicze zmiany w wyglądzie Krotoszyna nastąpiły jednak dopiero w ostatnim ćwierćwieczu XIX i na początku XX wieku, kiedy powstała większość zakładów przemysłowych, szkół i gmachów urzędowych. Duże znaczenie gospo-

gorzelnia) i nowe ulice. Przebudowie uległa większość kamienic rynkowych, a ratusz w latach 1898/99 uzyskał drugie piętro i nową, pseudorenesansową elewację. Na początku XX wieku Krotoszyn był miastem zieleni. W centrum rozciągał się udostępniony mieszkańcom park księcia Thurn und Taxis.

Po I wojnie światowej Krotoszyn, wyzwolony 1 stycznia 1919 roku przez powstańców wielkopolskich, znalazł się w granicach odrodzonego państwa polskiego. Miasto utrzymało swój dotychczasowy charakter rolniczo-przemysłowy. Wpłynęła na to bliskość granicy niemieckiej i rolniczy charakter powiatu. Spokojny i rytmiczny rozwój miasta przerwał wybuch II wojny światowej. Drugiego września 1939 roku Krotoszyn zajęli Niemcy. W wojnie obronnej Polski brał udział stacjonujący w Krotoszynie 56. Pułk Piechoty Wlkp.

Po II wojnie światowej Krotoszyn pozostał siedzibą powiatu oraz władz miejsko-gminnych. Liczba ludności miasta wzrosła dwukrotnie. Wzniesiono szereg bloków mieszkalnych, a na obrzeżach miasta powstały nowe osiedla domków jednorodzinnych.

W połowie XIX wieku Krotoszyn był czwartym co do wielkości miastem Wielkopolski. Liczył 7687 mieszkańców, w tym 2699 katolików, 2660 ewangelików i 2319 żydów. Upadło w tym okresie tkactwo, rozwinęły się natomiast kuśnier-

darce dla miasta miała budowa linii kolejowych.

Miasto rozbudowywało się: na jego obrzeżach, zwłaszcza zachodnich i północnych, powstawały zakłady przemysłowe (fabryka maszyn, browary, tartaki, cegielnia, rzeźnia,

Krotoschin
Markt und Rathaus

Jak to z ratuszem było...

Krotoszyński ratusz swoją okazałością, jak i walorami architektonicznymi, budzi podziw przyjezdnych. Jest dumą mieszkańców i symbolem miasta, utrwalanym na obrazach i wydawnictwach poświęconych Krotoszynowi.

Ale ten reprezentacyjny obiekt nie prezentował się tak okazałe od początku swego istnienia... Nie zachowały się informacje źródłowe na temat wyglądu pierwszego, drewnianego ratusza, miejsca obrad rady miejskiej. Wiadomo tylko, że spłonął w czasie najazdu szwedzkiego na Polskę w 1656 r.

Budowę nowego, murowanego rozpoczęto jeszcze przed 1661 r. Prace zakończono około roku 1689 dzięki staraniom burmistrza Jana Dobrowolskiego i pomocy ówczesnego dziedzica Krotoszyna Franciszka Zyg-

munta Gałęckiego. Murowany ratusz miał jedno piętro, piwnice i wysoki spadzisty dach z ozdobnymi szczytami barokowymi. Od strony południowej zdołała go wieża ratuszowa, która górowała nad miastem. Ratusz był miejscem obrad rady miejskiej i ławy sędowniczej. W piwnicy umieszczano więźniów, przykuty kajdanami do ściany. W budynku przechowywano także wzorce miar i broń do obrony miasta.

Najstarszy znany widok ratusza – fragment z wysoką wieżą – widnieje na panoramie Krotoszyna z 1661 r.

narysowanej przez Jana Stoma.

W lipcu 1774r. Krotoszyn nawiedził olbrzymi, kilkudniowy pożar, który strawił kościół farny, domy przy Kaliskiej i w rynku oraz ratusz. Dziedziczka dóbr krotoszyńskich Ludwika z Mniszków Potocka ofiarowała 3 000 złotych na odbudowę ratusza. Ukończono ją trzy lata później, modyfikując przy tym znacznie wygląd i zwieńczenie wieży.

Na szczycie kopuły wieży umieszczono w miedzianej kuli dokument sławiący hojność hetmanowej Potockiej oraz opisujący życie Kro-

fol. Izabela Bartoś

fol. arch. Muzeum

fol. Adam Augustyniak

fol. Izabela Bartoś

toszyna w tym okresie. Wizerunek odbudowanego ratusza został utrwalony na panoramie Krotoszyna z roku 1779, można ją obejrzeć w krotoszyńskim muzeum.

W latach 1898 – 1899 ratusz rozbudowano o drugie piętro, a elewację zewnętrzną przekształcono w stylu niemieckiego neorenesansu. Nowa, wysunięta w całości fasada ratusza prezentuje się bardziej imponująco. Zdobia ją m.in. szerokie schody z kamienną balustradą prowadzące do dużej zdobionej bramy. W środku uwagę zwraca hol kryty sklepieniem krzyżowym, wsparty na kamiennej kolumnie, oraz stylowa sala obrad rady, którą oświetlają kolorowe witraże okienne z początku XX wieku. W trakcie tej przebudowy w stanie nienaruszonym pozostawiono jedynie wieżę.

Ostatnia przebudowa w latach 1968 – 1969 przekształciła otaczające od XVII wieku ratusz kramy w dwuczęściowy, przeszklony pawilon, zajmowany obecnie przez bank i restaurację.

Do reformy administracyjnej w 1975 roku ratusz pełnił funkcję siedziby władz miasta. Po likwidacji powiatów władze miejskie zajęły budynek starostwa przy ulicy Kołłątaja. Natomiast w ratuszu pozostał Urząd Stanu Cywilnego. Jego stylowe wnętrza na piętrze po dzień dzisiejszy pełnią także funkcje reprezentacyjne.

W roku 2014 w ramach rewitalizacji centrum miasta odnowiona została elewacja ratusza wraz z dachem. Przywrócony został także oryginalny wygląd zwieńczenia jednokondygnacyjnej części budynku, w której mieści się bank i restauracja.

fol. Izabela Bartoś

Najprawdopodobniej jesienią odbędzie się uroczyste otwarcie kurhanu w Smoszewie.

W listopadzie 2013 r. burmistrz Krotoszyna, przedstawiciele Nadleśnictwa oraz rektor Uniwersytetu Adama Mickiewicza podpisali porozumienie w sprawie rekonstrukcji jednego z kurhanów.

Prace zostały już przeprowadzone, kurhan wykonano wg wskazówek poznańskich archeologów, nad nim przeprowadzono drewniana kładkę dla zwiedzających. Brakuje w nim jedynie... nieboszczyka. W komorze grobowej spocnie mnekin mężczyzny z epoki brązu.

Przypomnijmy, że cmentarzysko w Smoszewie powstało ok. 1500 lat p.n.e. Stanowi jedno z nielicznych tak dobrze zachowanych na terenie Wielkopolski zgrupowań kurhanów. Pierwsze badania archeologiczne przeprowadzono tam już w latach 20. XX w. Kierował nimi nestor polskiej archeologii i współzałożyciel uniwersytetu w Poznaniu prof. Józef Kostrzewski. Rozkopano wtedy 4 kurhany, odkrywając ceramikę oraz drobne przedmioty brązowe, w które wyposażono zmarłych. Po prawie 90 latach wyjątkowość kurhanów smoszewskich znów przykuła uwagę archeologów.

W 2009 r. międzynarodowy zespół badawczy rozpoczął kolejny etap prac. Dzięki postępowi technologicznemu, jaki miał miejsce w archeologii w ostatnich latach, najpierw obszar cmentarzyska rozpoznano metodami nieinwazyjnymi – geomagnetyczną oraz elektrooporową. Wyniki pozwoliły na pre-

cyjne zaplanowanie wykopów w miejscach oferujących najbardziej istotne informacje.

Do badań wykopaliskowych wytypowano kurhan najbardziej narażony na zniszczenie. W latach kolejnych, między innymi przy wsparciu lokalnych władz samorządowych, a później dzięki dofinansowaniu

z Narodowego Instytutu Dziedzictwa kontynuowano badania. Obok kamiennych konstrukcji odkryto również szereg innych towarzyszących im elementów, w tym ślady po drewnianych palach. Badania przyniosły także pierwsze istotne znalezisko – brązową szpilę. Przedmiot ten, choć niewielkich

rozmiarów i właściwie pozbawiony zdobień, stanowi istotną informację potwierdzającą wiek kurhanu.

Dla mieszkańców zorganizowano dzień otwarty na wykopaliskach oraz kilkanaście prezentacji o kurhanach i najbardziej zamierzchłej przeszłości naszego regionu

Ważna podkreślenia ciekawostką

jest przeprowadzenie w 2012 r. lotniczego skaningu laserowego (metoda LIDAR) terenu nad Smoszewem, dzięki czemu udało się zlokalizować około 120 kurhanów z epoki brązu, zachowanych w różnym stopniu, w zdecydowanej większości dotąd nieznanymi i niewymienianymi w literaturze naukowej.

Miś, kula i orzeł

W 2009 roku toruńska firma Konserwacja Zabytków J.M Piękniewscy s.c. zakończyła prace konserwatorskie umieszczonych na dachu Urzędu Miejskiego detali architektonicznych: rzeźby niedźwiedzia i ozdobnej kuli. Przy tej okazji odrestaurowano też płaskorzeźbę orła, odkrytą podczas robót elewacyjnych budynku w 2008r.

Tajemnicze malowidła

Przy okazji wizyty w Urzędzie Miejskim w Krotoszynie przy ul. Kołłątaja 7 warto obejrzeć polichromię w sali nr 39, niegdyś sali posiedzeń rady powiatu krotoszyńskiego.

Malowidła powstały na początku XX wieku, tuż po wybudowaniu gmachu. Prawdopodobnie część z nich wykonano później, w dwudziestolecie międzywojennym, na zlecenie polskich władz Krotoszyna. Herby na ścianach mówią o integralności ziem dawnego powiatu. Malowidło pomiędzy oknami oddaje wygląd samego budynku w latach trzydziestych XXw. Najbardziej imponująco wypada obraz Matki Boskiej Częstochowskiej na tle białoczerwonych flag.

Podczas II wojny światowej okupant nakazał zamalowanie ścian, słusznie upatrując w tych ozdobach nawiązań do uczuć patriotycznych. Polscy malarze zaryzykowali: okleili ściany gazetami, na które starannie nanieśli farbę, maskując warstwę papieru. Swojego fortelu chyba nikomu nie zdradzili, bo wieść o malowidłach wraz z nimi odeszła w niepamięć.

Pół wieku później, na początku lat dziewięćdziesiątych, podczas przygotowań do remontu w Urzędzie Miejskim odkryto, że pod pokładami farby znajduje się nieznana, kolorowa dekoracja malarska. Remont pomieszczenia przerwano, głównie z powodu wysokich kosztów odzyskiwania zabytkowej polichromii. Powrócono do niego w latach 1997-1998, kiedy po jawiły się warunki do odтворzenia dawnego wyglądu ścian. Zadanie to wziął na siebie Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu.

W roku 2004 krotoszyński samorząd zdecydował się na dokończenie restauracji sali, uzupełniając brakujące fragmenty polichromii i odnawiając posadzkę oraz dodając stylowe wykończenie: żyrandol, karnisze i firany. Ze względu na zabytkowy charakter pomieszczenia każdy jego element uzgadniano z konserwatorem.

Ostatnim akordem kunsztownej renowacji było wyposażenie sali w piękny owalny stół wraz z kilkudziesięcioma krzesłami. Odtąd sala 39 jest wykorzystywana do uroczystych urzędowych spotkań.

Skarb z Kobierna

Skarb z Kobierna, to jeden z najliczniejszych skarbów z okresu średniowiecza, który znaleziono na ziemiach polskich. Został ukryty w glinianym naczyniu po roku 1456, a znaleziono go na terenie jednego z kobiernskich gospodarstw rolnych w roku 1964. Skarb znajdował się na głębokości 60 cm.

Znalezisko z Kobierna liczy 11517 monet. Są wśród nich między innymi: denar Kazimierza III Wielkiego, denar mołdawski, denar pomorski, halerze śląskie, dukat bilonowy Zygmunta Luksemburskiego.

fot. Izabela Bartoś

fot. Izabela Bartoś

Książeczki dla urodzonych w roku jubileuszowym

22 stycznia burmistrz Franciszek Marszałek wraz z dyr. KBP Ewą Bukowską oraz kierownik USC Renatą Pflantz odwiedził pp. Rybów zamieszkałych w Krotoszynie i ich synka Leona.

8 stycznia br. pani Alina Ryba urodziła synka. Maleńki krotoszyńnianin jest dzieckiem, które przyszło na świat w pierwszych dniach roku 600-lecia Krotoszyna. Z tej okazji burmistrz wręczył pani Alinie i panu Piotrowi Rybie, ojcu dziecka, dyplom gratulacyjny i książeczkę do czytania dla dzieci.

Takie same dyplomy i kolo-

rowe książeczki czekają w USC na wszystkich młodych mieszkańców Krotoszyna, którzy przyjdą na świat w roku 2015. Będą wręczone rodzicom podczas zgłaszania urodzenia dziecka. (eliz)

600 osób zatańczyło poloneza

fot. Monika Menzfeld-Czubak

Z okazji 600-lecia miasta, w dniu 26 kwietnia 600 osób zatańczyło poloneza na krotoszyńskim Rynku. Taniec krotoszyńnian mogła obejrzeć cała Polska, bowiem informacja o tym fakcie pojawiła się w nie-

dzielnym wydaniu Teleexpressu. Polonez był imprezą towarzyszącą organizowanej przez Klub Motocyklowy Ignis Ardens akcji zbiórki krwi Moto Krew 2015.

Jak tańczyli krotoszyńnianie

można zobaczyć na stronie miejskiej www.krotoszyn.pl oraz na stronie poznańskiego Telskopu wpisując link <http://poznan.tvp.pl/19825627/26042015-godz-1830> (relacja 26.04, 13 minuta 57 sekunda)

Jubileuszowy datownik na poczcie

Z okazji jubileuszu 600-lecia miasta, Urząd Miejski w Krotoszynie podpisał z Poczta Polska umowę na wykonanie ozdobnego datownika z logo naszego miasta.

Datownik używany jest w jednym z okienek w Urzędzie Pocztowym na ul. Piastowskiej. Wysyłając list na pocztę, możemy poprosić o użycie właśnie tego datownika.

Wspólnie z Poczta magistrat wydał również pamiątkową kartkę pocztową (do nabycia na poczcie) oraz okolicznościowy znaczek (do kupienia w muzeum).

Wspomnienia

W związku z jubileuszem 600-lecia miasta krotoszyńnianie chętnie przywołują w pamięci również jubileusz miasta i zakinadę sprzed 50 lat.

27 kwietnia urząd miejski odwiedziła krotoszyńnianka Barbara Kolska. Pani Barbara przyniosła chustę, pamiątkę z 550-lecia miasta.

Parę dni wcześniej trafiła do nas pani Leokadia Głuchowska. Pani Leokadia zabrała ze sobą zdjęcie z zakinady, w której brała udział jako 13-latką.

Jeżeli mają Państwo ochotę podzielić się z nami pamiątkami z jubileuszu miasta sprzed 50 lat, zapraszamy do odwiedzenia urzędu miejskiego.

Pamiątki z Krotoszyna w muzeum

Uprzejmie informujemy, że w krotoszyńskim muzeum można kupić pamiątki związane z Krotoszynem: publikacje, pocztówki i gadzety, również te przygotowane z myślą o 600-leciu miasta.

foto: Adam Augustyniak

Krytą pływalnię „Wodnik” do tej pory odwiedziły ponad 3 miliony osób

Dwudziestopięciolecie samorządu terytorialnego

KrotoFEST – Festiwal Aktywnych Sąsiadów. Mieszkańcy Krotoszyna stają się świadomi wspólnych celów, wzmacniają łączącą ich więź i poczucie tożsamości. Wyraża się ona przez współpracę z przedstawicielami krotoszyńskiej gospodarki, przez powstanie Krotoszyńskiej Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, pierwszego tego rodzaju przedsięwzięcia w Wielkopolsce, przez nasze uczestnictwo w Samorządowym Funduszu Poręczeń Kredytowych, z którego usług skorzystało już prawie 200 przedsiębiorców. Wyrazi się dobitnie już za dwa tygodnie, podczas obchodów 600 – lecia miasta, w których wszyscy z radością i dumą weźmiemy udział, a wraz z nami polscy i zagraniczni goście.

Umiejętna, to znaczy przynosząca korzyści wszystkim, współpraca jest potrzebna tak samo, jak pieniądze, jest fundamentem przyszłych sukcesów, których także w nadchodzącym dwudziestopięcioleciu z całą pewnością nie zabraknie. Wspólne dla całej Polski ramy samorządowego organizmu wypełniliśmy treściami, które sprawiają, że Krotoszyn jest marką dobrze rozpoznawalną poza granicami naszej gminy. Nasz wspólny wysiłek sprawia, że już teraz zajmujemy godne miejsce w Polsce i wśród społeczeństw tworzącej się na naszych oczach Europy.

*Franciszek Marszałek
Burmistrz Krotoszyna*

I
Dwadzieścia pięć lat w sześćsetletniej historii miasta to pozornie niewiele. Ale ostatnie ćwierćwiecze przyniosło w Polsce gruntowaną zmianę systemu politycznego i zasad lokalnego życia społecznego. 27 maja 1990 roku odbyły się pierwsze demokratyczne wybory komunalne. Oznaczały one odbudowę samorządu na jego podstawowym poziomie; na poziomie gminy. Przywrócono istnienie własności komunalnej, nowym strukturom zapewniono samodzielność finansową i ustanowiono stałe źródła dochodów własnych. Stało się tak dzięki ustawie o samorządzie terytorialnym, którą sejm przyjął 8 marca 1990 roku. Dziękuję wszystkim, którzy przed laty swoją wytrwałością i wiarą w lepsze jutro przysłużyli się do stworzenia naszej teraźniejszości: poprzednim burmistrzom, panom Mikołajowi Ilnickiemu i Julianowi Joksiowi, przewodniczącym Rady Miejskiej, radnym wszystkich kadencji, sołtysom, przewodniczącym rad osiedli, dyrektorom pałcówek, pracownikom samorządowych instytucji i urzędu miejskiego. Dziękuję krytycznym obserwatorom i komentatorom naszych przedsięwzięć za kierowane w dobrej woli uwagi pod naszym adresem. Zmuszały nas one do dobrego przygotowania, dawały pewność, że nasze decyzje przez wiele lat będą dobrze służyć mieszkańcom gminy.

II
Dwadzieścia pięć lat pracy samorządowej wspólnoty zmieniło oblicze gminy. Jej efekty możemy zobaczyć w czasie każdego popołudniowego spaceru: od oczyszczalni ścieków począwszy i kanalizacji znacznej części miasta przez Cen-

trum Sportu i Rekreacji „Wodnik”, rewitalizację rynku aż po halę widowiskowo-sportową w Zespole Szkół nr 3. Pracujemy nad dokumentacją zagospodarowania Błonia. W ciągu ćwierćwiecza krotoszyński samorząd wydał na inwestycje około 440 milionów złotych. Część tych pieniędzy to dofinansowanie otrzymane z Unii Europejskiej. Jej także częściowo zawdzięczamy rozbudowę i remonty obiektów na wsiach. Projekty, służące społeczności wiejskiej, powstawały we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Okno Południowej Wielkopolski”. Środowiska wiejskie uczestniczą w życiu społecznym miasta, przygotowując projekty w ramach konkursu ofert lub inicjatyw lokalnych.

Lata istnienia samorządu zaowocowały wieloma przedsięwzięciami, które poprawiły infrastrukturę miasta i wsi, stworzyły lepsze warunki do rozwoju kultury i uprawiania sportu, podniosły na wyższy poziom możliwości edukacyjne, chronią naturalne środowisko i zdrowie każdego z nas, gwarantują porządek i bezpieczeństwo, ułatwiają przestrzenny rozwój miasta i kładą nacisk na umacnianie współpracy międzynarodowej. Uczymy się traktować razem wypracowane dobra materialne jako naszą własność, uczymy się je szanować i odpowiednio z nich korzystać. Realizacja kolejnych inwestycji nie wyczerpuje całej ich wartości. Sprawny i przemyślany rozwój gminy to dowód wysokiej integracji jej mieszkańców, coraz lepiej rozwiniętej umiejętności współdziałania, które od kilku lat jest kluczowym hasłem naszej strategii promocji. Wyraża się ona we współpracy z organizacjami pozarządowymi, której uwieńczeniem od kilku lat jest

foto: archiwum

Radni I kadencji

foto: Monika Menzfeld-Czubak

W ciągu ostatnich lat na terenie miasta oraz na wsiach powstało kilkanaście bezpiecznych placów zabaw

foto: archiwum

Władze remontują i modernizują placówki oświatowe

foto: archiwum

19 maja 2015 r. oddano do użytku zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków

600-lecie Krotoszyna

Styczeń

Książka dla noworodka – przez cały rok w Urzędzie Stanu Cywilnego rozdawanie noworodkom urodzonym w roku jubileuszowym bajek (książki z logo Krotoszyna), organizator KBP

8.01 (czwartek) godz. 17:00 Muzeum – Wernisaż wystawy „Strój i uzbrojenie w czasach Wierzbicy z Krotoszyna”

Luty

13.02 (piątek) godz. 10:00 Biblioteka – finał konkursu plastycznego „Krotoszyn – moje miasto” – otwarcie wystawy pokonkursowej; organizatorzy: Biblioteka, SP8, P5

Marzec

18.03 (środa) godz. 13:00 Biblioteka – finał konkursu fotograficznego dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych: „Krotoszyn w Czterech Porach Roku”; organizator G4

26.03 (czwartek) godz. 17:00 Rynek – Wystawa plenerowa „Wybitni krotoszynianie”; organizator Muzeum

29.03 (niedziela) godz. 9:00 – 15:00 Rynek – Jarmark wielkanocny „Sześć tradycji wielkanocnych na 600-lecie Miasta”; organizatorzy: Związek Młodzieży Wiejskiej, Stowarzyszenie Sympatyków Krotoszyńskiej Jedyńki, Centrum Koordynacyjno-Informacyjne

Kwiecień

15.04 (środa) godz. 18:00 Biblioteka – Wystawa ekslibrisów o Krotoszynie dr. Józefa Zdunka; organizator Biblioteka

21-23.04 godz. 10:00 – 12:00 Biblioteka „Cała Polska czyta dzieciom” – czytanie legend o Krotoszynie; organizator Biblioteka, SP8, P5

23.04 (czwartek) godz. 14:00 Muzeum – Finał konkursu wiedzy dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych: „W czasach Wierzbicy”; organizator Muzeum

25.04 (sobota) godz. 13:00 Rynek – Gminny Dzień Strażaka; organizator Zarząd Miejsko-Gminny OSP, OSP Krotoszyn, UM

26.04 (niedziela) godz. 9:00 – 19:00 Rynek – Moto Krew, 600 osób tańczy poloneza na 600-lecie miasta; organizator Ignis Ardens, ZMW

Maj

2.05 (sobota) godz. 17:00 Mały Rynek Rozśpiewany Krotoszyn – wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych; organizatorzy: KOK, SP8, G4

16.05 (sobota) godz. 16:00 park miejski Spektakl teatralno-muzyczny: „Obyczaje i obrzędy naszego regionu” ZS3

16.05 (sobota) godz. 19:00 Muzeum – Noc Muzeów; organizator Muzeum

20.05 (środa) godz. 13:00 Biblioteka Finał konkursu „Dlaczego warto odwiedzić Krotoszyn”, otwarcie wystawy pokonkursowej i podsumowanie wszystkich edycji konkursu; organizatorzy: SP8, Biblioteka

23.05 (sobota) godz. 13:00 meta – Rynek Finał maratonu sportowego – 600 km dla Krotoszyna: rajd pieszy, pływanie, biegi, kolarstwo, rajd motocyklowy, rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”;

24.05 (niedziela) godz. 7:00 – 16:00 Jezioro Odrzykowskie – Wojewódzkie Zawody Wędkarskie o puchar Burmistrza Krotoszyna z okazji urodzin Miasta; organizator: Polski Związek Wędkarski Koło Krotoszyn Miasto

25-26.05. Obchody 25-lecia samorządu godz. 10:00 – 14:00 „Drzwi Otwarte Urzędu Miejskiego”

25.05 (poniedziałek) godz. 10:00 Muzeum – Lekcja o samorządzie z udziałem władz Krotoszyna, radnych Rady Miejskiej, uczniów klas VI szkół podstawowych i gimnazjalistów w ramach obchodów 25-lecia samorządu; organizatorzy: SP nr 8 Muzeum,

godz. 13:00 Muzeum – finał konkursu: „25 lat samorządu gminnego” dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimna-

zjalnych; organizatorzy: G4, Muzeum

27.05 (środa) godz. 10:00 Ratusz – Uroczysta sesja Rady Miejskiej: „Jubileusz 25-lecia Samorządu” UM Krotoszyn godz. 18.30 uroczysta msza św. w kościele. pw. św. Jana Chrzciciela

29.05 (piątek) godz. 10:00 plac Cechu Rzemiosł Różnych – wystawa gospodarcza „Poznaj nasze rzemiosło” połączona z finałem konkursu fotograficznego dla gimnazjalistów „Rzemieślnik przy pracy”;

30.05 (sobota) godz. 10:00 park miejski – KrotoFEST pod hasłem „600-lecie Miasta”. Impreza towarzysząca: Mistrzostwa Świata w Rzucie Beretem (boisko SP4) UM Krotoszyn

31.05 (niedziela) godz. 10:00 stadion XXXVI Ogólnopolski Bieg Krotosa CSiR „Wodnik”

31.05 (niedziela) godz. 13:00 Strzelnica Bractwa Kurkowego „Strzelanie o łańcuch Herbowy z okazji Jubileuszu Krotoszyna” Kurkowe Bractwo Strzeleckie

Czerwiec

1.06 (poniedziałek) godz. 10:00 Błonie Dzień Dziecka na sportowo – impreza dla gimnazjalistów; organizatorzy: CSiR „Wodnik”, KOK

12.06 (piątek) godz. 13:00 ZS nr 2 z OI – Finał konkursu wiedzy o Patronie Miasta i Gminy Krotoszyn. Po finale – uroczyste odsłonięcie muralu z okazji 600-lecia Krotoszyna; organizator ZS2 z OI,

12.06 godz. 17:00 Biblioteka – Finał konkursu wiedzy na temat „Krotoszyn 1405 – 1989” dla mieszkańców naszego miasta; organizatorzy: Muzeum, Biblioteka

13.06 (sobota) godz. 10:00 park miejski – Kramy i pokazy historyczne; organizatorzy: Muzeum, Bractwo Rycerskie

13.06 (sobota) godz. 15:00 rondo Koźmińska/Mickiewicza Nadanie nazwy „Rondo 600-lecia Krotoszyna” UM

13.06 (sobota) godz. 16.30 kino Przedwiośnie Koncert Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia „Amadeus” pod dyr. Agnieszki Duczmał; organizatorzy: Urząd Marszałkowski WW, UM

13.06 (sobota) godz. 16.00-18.00 Rynek – 100 metrów placka na 600-lecie miasta; piekarze, UM

13.06 (sobota) godz. 20:30 Rynek – Koncert z okazji jubileuszu „Dziś Są Twoje Urodziny” (rejestracja telewizyjna) SOS MUSIC, UM

14.06 (niedziela)

– Ratusz 9:00 – uroczysta sesja Rady Miejskiej UM

– kościół pw. św. Jana Chrzciciela 12:00 – uroczysta msza ku czci Patrona Miasta i Gminy Krotoszyn błogosławionego biskupa Michała Kozala; duszpasterze Krotoszyna

Rynek Urodziny Miasta

14:30 – uroczyste przekazanie kluczy żakom, inscenizacja poświęcona nadaniu miastu praw miejskich

15:00 – żaknada z udziałem władz, zaproszonych gości, stowarzyszeń, dzieci i młodzieży ze wszystkich typów szkół. Przemarsz korowodu ulicami, które tworzyły pierwotne granice miasta: Rynek, Koźmińska, Słodowa, Floriańska, Piastowska, Domki Farne, wejście na Rynek od Kaliskiej. Wspólne zdjęcie mieszkańców.

17:30 – scena krotoszyńskich artystów: zespół „Artifex”, Zespół Tańca Ludowego „Krotoszanie”, Kwartet Wokalny GAUDEAMUS, Przedszkole w Roszkach, SP nr 4

21:00 – wieczorny pokaz fontann

21:30 – projekcja filmu „Klucze” w kinie „pod chmurką”

20.06 (sobota) godz. 17:00 Rynek I Koncert Letni KOK

28.06 (niedziela) godz. 16:00 Rynek Zawody zapaśnicze w stylu wolnym Ceramik Krotoszyn (Polska) – Germania Artem (Niemcy) LKS Ceramik

Lipiec

4.07 (sobota) godz. 17:00 Rynek – II Koncert Letni; organizator KOK

13-26.07 Rynek Plener dużych form rzeźbiarskich; organizator: Stowarzyszenie im. Gwiżdż Janiny, KOK

18.07 (sobota) godz. 17:00 Rynek – III Koncert Letni; organizator KOK

19.07 (niedziela) godz. 9:00 Rynek (lub sala ZS z OI) Finał Cross Fit Games; organizator LAB Krotoszyn

25.07 (sobota) godz. 11:00 aula I LO – Konferencja naukowa UM, UAM, zespół historyczny

Sierpień

1.08 (sobota) godz. 17:00 Rynek – IV Koncert Letni; organizator KOK

2.08 (niedziela) godz. 15:00 WDK Kobierno – „25-lecie ze smakiem – festiwal integracyjny Samorząd Kobierno

8.08 godz. 9.00 – 18.00 park miejski – Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Sumo „Poland Open”; organizator PZS

15.08 (sobota) godz. 17:00 Rynek – V Koncert Letni; organizator KOK

21-23.08 Rynek – Błonie – Zlot Motocykli Ciężkich i Weteranów OLDTIMERS

22-23.08 od godz. 9.30 basen przy ul. Ogrodowskiego – X Otwarte Mistrzostwa Ziemi Krotoszyńskiej w Siatkówce Piłkowej; organizator KTPS

24.08 (poniedziałek) Rynek/Muzeum „Łowcy Pamięci” – instalacja multimedialna do 6.09 na Rynku, potem do 4.10 w Muzeum; organizator: KOK, Muzeum

29.08 (sobota) godz. 17:00 Rynek – VI Koncert Letni, organizator KOK

Wrzesień

12.09 (sobota) Rynek – „Spacer po rekord” – 600 par kijków nordic walking na 600-lecie Krotoszyna Stowarzyszenie CWZK

24.09 (czwartek) godz. 12.00 Muzeum – Olimpiada Wiedzy o Ziemi Krotoszyńskiej dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; organizatorzy: SP8, Muzeum

26.09 (sobota) godz. 14:00 Rynek – Święto Ulicy, finał konkursu „Rozśpiewany Krotoszyn” – wspólne śpiewanie piosenek o naszym mieście; organizatorzy: SP8, Biblioteka, KOK

Październik

3.10 (sobota) godz. 10.00 Start Muzeum – „Rajd Rodzinny Pieczonego Ziemniaka” (meta na terenie strzelnicy Bractwa Kurkowego), Wkopanie kapsuły czasu przy Muzeum na starcie rajdu; organizator: PTTK, Muzeum

9.10 (piątek) godz. 13.00 aula I LO – Młodzieżowa konferencja naukowa – uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; organizatorzy zespół historyczny

21.10 (środa) godz. 13.00 Biblioteka – Finał konkursu na wykonanie komiksu na podstawie legend o Krotoszynie dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; organizatorzy: Biblioteka, Muzeum

Listopad

11.11 (środa) godz. 16:00 kino Wystawienie „Wesela Krotoszyńskiego” z okazji Święta Niepodległości Zespół Tańca Ludowego „Krotoszyńskie”

Grudzień

6.12 (niedziela) godz. 10.00-18.00 Rynek – VI Jarmark Świąteczny na 600-lecie Krotoszyna Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły na Parcelkach, Centrum Koordynacyjno-Informacyjne

30.12 (środa) kino – „Szopka Noworoczna” – podsumowanie obchodów 600-lecia; organizatorzy: KOK, UM

600 LAT KROTOSZYNA

13-14 CZERWCA 2015

13.06 SOBOTA

PARK MIEJSKI - "WEHIKUŁ CZASU - AD 1415"
- KRAMY I POKAZY HISTORYCZNE
GODZ. 10:00 - 20:00

RONDO UL. KOŹMIŃSKA/ UL. MICKIEWICZA
- NADANIE NAZWY „RONDO 600-LECIA KROTOSZYNA”
GODZ. 15:00

**"KINO PRZEDWIOŚNIE" - Koncert Orkiestry
Kameralnej Amadeus pod batutą Agnieszki Duczmal**
(za okazaniem wejściówki dostępnej w KOK)
GODZ. 16:30

Rynek – Koncert dla mieszkańców Krotoszyzna z okazji urodzin miasta

(rejestracja telewizyjna)
GODZ. 20:30

14.06 NIEDZIELA

RATUSZ – UROCZYSTA SESJA RADY MIEJSKIEJ W KROTOSZYNIE
GODZ. 9:00

**KOŚCIÓŁ pw. św. JANA CHRZCICIELA – UROCZYSTA MSZA
KU CZCI PATRONA MIASTA I GMINY Bł. Bp. MICHAŁA KOZALA**
GODZ. 12:00

**RYNEK - INSCENIZACJA POŚWIĘCONA NADANIU MIASTU
PRAW MIEJSKICH ORAZ UROCZYSTE PRZEKAZANIE KLUCZY ŻAKOM**
GODZ. 14:30

ŻAKINADA Z UDZIAŁEM WŁADZ, ZAPROSZONYCH GOŚCI, STOWARZYSZEŃ,
DZIECI I MŁODZIEŻY ZE WSZYSTKICH TYPÓW SZKÓŁ PRZEMARSZ KOROWODU ULICAMI,
KTÓRE TWORZYŁY PIERWOTNE GRANICE MIASTA: RYNEK, KOŹMIŃSKA, SŁODOWA, FLORIAŃSKA,
PIASTOWSKA, DOMKI FARNE, POLNA, WEJŚCIE NA RYNEK OD KALISKIEJ
GODZ. 15:00

SCENA KROTOSZYŃSKICH ARTYSTÓW
GODZ. 17:30

WIECZORNY POKAZ FONTANN
GODZ. 21:00

RYNEK - PROJEKCJA FILMU „KLUCZE”
W REŻYSERII DOROTY LATOUR I RÓŻY WOJTY
GODZ. 21:30

KONCERT POPROWADZA

Patronat honorowy:
MARSZAŁEK POWIATOWY
WIELKOPOLSKI
MAREK WÓJCIK

Patronat medialny:
TVP
POZNAŃ
TVP 2

Producent:
sasmusic

Organizator:
URZĄD MIEJSKI
W KROTOSZYNIE

